Dosarul nr. 21r-1553/24 Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
1-24031537-02-21r-03092024 Judecător Nicolae CORCEA

D E C I Z I E
în numele Legii

23 decembrie 2024

mun.Chişinău

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CHIŞINĂU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Oxana ROBU
Judecători: Vitalie BUDECI și Vladislav SCHIBIN

a examinat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de avocata Daniela GHIDERMAN în interesele condamnatului DRUŢA Ion *****, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-711/2024 din 07 august 2024, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea condamnatului **DRUŢA Ion *****privind aplicarea prevederilor art.92 Cod penal.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 21.03.2024 până la 07.08.2024;
în Curtea de Apel Chișinău, din 03.09.2024 până la 23.12.2024.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

A C O N S T A T A T :

1. În adresa Judecătoriei Chișinău, (sediul Ciocana) a parvenit spre examinare cererea condamnatului DRUŢA Ion *****, privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod Penal.

2. *Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-711/2024 din 07 august 2024,* a fost respinsă cererea condamnatului DRUŢA Ion *****, privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod Penal, ca fiind neîntemeiată.

3. *Nefiind de acord cu Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-711/2024 din 07 august 2024 a declarat recurs avocata Daniela GHIDERMAN în interesele condamnatului DRUŢA Ion *****, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă cererea condamnatului DRUŢA Ion cu privire la aplicarea în privința sa a prevederilor art. 92 Cod penal şi dispunerea înlocuirii părții neexecutate a pedepsei de către DRUŢA Ion cu o pedeapsă mai blândă.*

În motivarea recursului apărarea a menționat că, instanța de fond nu a dat apreciere tuturor motivelor, argumentelor invocate de părți şi fără a se expune asupra acestora, însă trebuia a da apreciere fiecărui argument în parte, or, din constatările instanței, se deduce caracterul prestabilit al convingerii judecătorului, respectiv fiind afectată imparțialitatea acestuia.

A indicată că cert este faptul că executarea pedepsei stabilite lui DRUŢA Ion sub forma închisorii pentru 15 ani, a început din data de 26 martie 2016. Astfel la momentul adresării în instanța de judecată cu cererea de aplicare a prevederilor art. 92 Cod penal, DRUŢA Ion avea deja executați opt ani de pedeapsă cu închisoarea.

Dat fiind faptul că legea penală prevede drept condiție obligatorie pentru aplicarea art. 92 Cod penal executarea de către condamnat a cel puțin jumătate din termenul de pedeapsă în cazul săvârșirii infracțiunilor grave, urma a fi stabilită jumătate din pedeapsa aplicată lui DRUŢA Ion în baza Încheierii din 25 iunie 2019, adică jumătate din termenul de 15 ani – ceea ce constituie 7 ani şi jumătate. Atrage atenția asupra faptului că la momentul actual condamnatul DRUŢA Ion a ispășit 8 ani şi 5 luni din pedeapsa stabilită, adică jumătate din termen plus aproape încă un an.

Reține că în pofida acestei circumstanțe, instanța de fond, fără a analiza în ansamblu circumstanțele cauzei, a conchis că „DRUŢA Ion *****nu întrunește condițiile pentru a-i fi aplicate prevederile art. 92 Cod penal, deoarece partea neexecutată a pedepsei nu este proporțională cu o eventuală pedeapsă mai blândă”.

Notează recurentul că în Încheierea judecătorească din 7 august 2024 instanța nu oferă nici o argumentare clară şi obiectivă a poziției sale de respingere a cererii condamnatului, fiind astfel lipsită de obiectivitate şi temeinicie legală.

Consideră apărarea că termenul de pedeapsă ispășit real de condamnat şi-a atins scopul de corectare şi reeducare a condamnatului DRUŢA Ion, iar ținând cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al faptei, gravitatea, modul comiterii infracțiunii, pericolul pe care îl prezintă pentru societate, personalitatea acestuia, considerăm ca fiind neîntemeiat refuzul instanței de a aplica în privința condamnatului prevederile art. 92 Cod penal.

A invocat că soluția emisă de judecătorul de instrucție pe cauza dată, ca fiind una neîntemeiată și pasibilă casării.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

Potrivit prevederilor art. 447 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Reprezentantul Penitenciarului nr. 15 Cricova și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe.

Părțile nu s-au folosit de dreptul acordat de a depune referință potrivit prevederilor art.447 alin.(2) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile

necesare în vederea respectării prevederilor art. 391 Cod de procedură penală privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 447 alin.1, 2 Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

5. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia Încheierii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocata Daniela GHIDERMAN în interesele condamnatului DRUȚA Ion *****, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-711/2024 din 07 august 2024*, *ca fiind nefondat, din considerentele ce succed.*

În conformitate cu art. 437 alin.(1), pct. 4) Cod de procedură penală, (1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 Cod de procedură penală, (1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

În conformitate cu art.449 Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat*; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.

Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art. 449 alin.(1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, *respinge recursul ca fiind nefondat şi menține hotărârea atacată.*

Conform art. 441 alin.(2) Cod procedură penală, "Instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art.444, însă ea este obligată ca, înafara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs".

6. Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzați în materie penală îndreptate împotriva sa.

Potrivit prevederilor art.7 Cod procedură penală „Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova şi ale prezentului cod".

În orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. Conform art. 20 al Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile și interesele acesteia au fost violate.

Art. 1 Cod procedură penală, stipulează că, „procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces şi a altor persoane, desfășurată în conformitate cu prevederile Codului de Procedură Penală, având drept scop protejarea persoanei, societății şi statului de infracțiuni, precum şi protejarea persoanei şi societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată".

În conformitate cu art. 469 alin.(1), pct. 15) Cod de procedură penală, (1) La executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: *2)* ***înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă (art.92 din Codul penal)****;*

Potrivit prevederilor art. 471 alin.(1) Cod de procedură penală, care stabilește că chestiunile specificate art. 469 alin.(1) pct. 5), 11) și 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art. 469 alin.(1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. *Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) și 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art.266 și 267 din Codul de executare și numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), și raportul medical respectiv. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.*

Alin.(2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului. Referitor la chestiunile prevăzute la art. 469 alin.(1) pct. 1) și 2), condamnatul înaintează cererea în instanța de judecată doar dacă a fost refuzat în condițiile art. 266 alin. (3) din Codul de executare.

Conform prevederilor 469 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume: liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal).

În conformitate cu art. 92 Cod penal al Republicii Moldova, (1) în privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave și grave, instanța de judecată, ținând cont de comportarea lor în

timpul executării pedepsei, poate pronunța o încheiere cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, de la pedeapsa complementară. (2) înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă și jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă. (3) la înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă. Instanța de judecată poate alege orice pedeapsă mai blândă, din cele specificate la art. 62, în limitele prevăzute pentru fiecare categorie de pedepse. (4) la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, instanța de judecată îl poate obliga pe condamnat să îndeplinească obligațiile prevăzute la art.90 alin. (6) în termenul de pedeapsă, la care a fost condamnat, rămas neexecutat.

Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus se constată că, ultimele au fost respectate întocmai de către instanță în sensul că cauza a fost examinată sub toate aspectele, obiectiv și multiaspectual, dând o apreciere obiectivă probelor şi, prin urmare concluzia instanței este în justificată și întemeiată în raport cu circumstanțele pricinii. Or, studiind materialele cauzei Colegiu Penal a constatat faptul că instanța de judecată a studiat minuțios toate circumstanțele cauzei și a verificat și analizat fiecare probă prezentată de către participanții la proces, ca urmare a dat o apreciere fiecărei probe și în ansamblu a adoptat o hotărâre legală și întemeiată.

7. Din materialele cauzei, Colegiul penal reține că DRUŢA Ion *****își ispășește pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani stabilită prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din data de 25 iunie 2019, prin care în temeiul art.84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin Sentința Judecătoriei Criuleni din 19.07.2016, Sentința Judecătoriei Criuleni din 30.05.2016, casată parțial prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12.12.2016 și decizia Curții de Apel Chișinău din 02.05.2017, i s-a stabilit lui DRUŢA Ion *****pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani.

Lucrările dosarului, atestă că începutul termenului executării pedepsei fiind data de 26.03.2016, iar sfârșitul termenului executării pedepsei fiind la 25.03.2031.

Raționamentele expuse, denotă cert că, la 26.09.2023, condamnatul DRUŢA Ion *****a executat real ½ din termenul de pedeapsă stabilit.

Potrivit Extrasului din Procesul-verbal nr. 9 din 18.03.2024, Comisia Penitenciarului nr. 4-Cricova a decis cu vot unanim de a refuza înaintarea demersului în instanța de judecată cu privire la aplicarea art. 92 Cod penal în privința condamnatului DRUŢA Ion *****, pe motiv că partea neexecutată este neproporțională cu o pedeapsă mai blândă.

În acest sens Colegiul penal conchide că potrivit prevederilor art. 92 alin.(1) Cod de procedură penală, ” în privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare, *instanța de judecată,* ***ținând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei****, poate pronunța o încheiere cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă*. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, de la pedeapsa complementară.”

Pct. 2) al Hotărârii Plenului CSJ din 14.11.2008 „Cu privire la practica aplicării unor prevederi ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătorești cu caracter penal”, prevede că, conform alin. (4) art.91 şi alin. (2) art.92 CP, liberarea condiționată înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă *se aplică dacă condamnatul a executat efectiv partea prevăzută de lege din termenul de pedeapsă stabilit prin sentință.* Sub noțiunea de executare efectivă se înțelege perioada de aflare în închisoare, inclusiv termenul de menținere în arest preventiv a condamnatului.

Potrivit art. 238 şi 265 Codul de executare, în termenul de pedeapsă a închisorii executată efectiv se include şi termenul calculat în rezultatul compensării privilegiate a zilelor de muncă, calcul efectuat lunar şi aprobat prin ordin de șeful penitenciarului.

Potrivit prevederilor art. 92 alin.(2) Codul penal, înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă și cel puțin două treimi din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune deosebit de gravă sau excepțional de gravă.

În conformitate cu art. 266 alin.(1) şi (3) Cod de executare, (1) În cazul în care condamnatul întrunește condițiile prevăzute în art.91 şi 92 din Codul penal, administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărâre privind propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă sau privind refuzul în acest sens. (3) În cazul în care administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanța de judecată.

Potrivit art. 267 Cod de Executare, (1) La demersul pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt invocate şi, după caz, calculul zilelor conform compensării privilegiate a zilelor de muncă. Demersul se judecă în condițiile Codului de procedură penală. (2) În cazul în care instanța de judecată respinge demersul pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, depunerea repetată a demersului poate avea loc după înlăturarea motivelor de fapt şi/sau de drept invocate de instanță la respingerea demersului, dar nu mai devreme de 6 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii. În cazul refuzului liberării condiționate a condamnatului la detențiune pe viață, adresarea repetată a demersului poate avea loc nu mai devreme decât peste 3 ani de la data adoptării hotărârii de refuz a instanție.

Mai mult la soluționarea chestiunii privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, instanța de judecată *ia în calcul gradul prejudiciabil şi gravitatea infracțiunii* săvârșite, de motivul acesteia, de persoana condamnatului, astfel ca, în ansamblu, să conducă la aceea că pedeapsa, în prezența căreia se află condamnatul,

să aibă drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât şi a altor persoane.

8. Având în vedere cele menționate, Colegiul penal alăturat instanței de judecată constată că la moment DRUŢA Ion *****nu poate beneficia de aplicarea prevederilor art.92 Cod penal, or înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată dacă instanța de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei, ținând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei.

Totodată, instanța de recurs conchide că, lui DRUŢA Ion *****i-a fost refuzat în satisfacerea cererii privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal, din motiv că partea neexecutată este neproporțională cu o pedeapsă mai blândă.

Astfel reieșind din conținutul Raportului de Evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului, instanța de recurs reține că, Comisia Instituției penitenciare, a stabilit că, DRUŢA Ion *****nu a realizat programul individual și se caracterizează pozitiv (f.d.19).

Sub aspectul dat, Colegiul penal reține și factorii criminogeni, stabiliți urmare a evaluării psihologice a condamnatului DRUŢA Ion *****, care predomină față de factorii protectivi prezenți fiind: anterior judecat; pattern infracțional; infracțiune săvârșită cu intenție, în grup, cu aplicarea violenței; intervalul mic între infracțiuni; lipsa specializării profesionale; lipsa unui loc de muncă stabil, durabil; nu există autocritică; impulsivitate, lipsa autocontrolului; toleranță scăzută la frustrare; lipsa abilităților de gestionare constructivă a timpului liber (f.d.21).

Subsidiar potrivit certificatului cu privire la existența prejudiciului cauzat prin infracțiune DRUŢA Ion *****, are de executat titlul executoriu în folosul statului și taxa în mărime de 825,35, precum și dispune de existența prejudiciului cauzat conform sentinței instanței de judecată și anume prejudiciu material în sumă de 32824,00 lei și prejudiciul moral în sumă de 13000,00 lei și cheltuieli judiciare în mărime de 1650,49 lei și care nu au fost efectuate careva reținerii.

La fel, potrivit certificatului de sancțiuni și stimulări, acesta are 3 sancțiuni disciplinare, legate de comportament agresiv și întârziere la apel, și având 2 stimulări.

Reieșind din cele menționate supra, Colegiul penal notează că, condamnatul DRUŢA Ion *****, își ispășește pedeapsa pentru un concurs de infracțiuni comise în diferite perioade, care fac parte din categoria infracțiunilor grave.

În lumina considerentelor enunțare supra, instanța de recurs consideră că, deocamdată, înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privința condamnatului nu este posibilă şi, prin urmare, demersul este înaintat prematur, or reieșind din caracterul și natura faptei comise de condamnat, instanța are suficiente temeiuri de a presupune că, înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privința acestuia, nu va fi o măsură echitabilă în raport cu fapta comisă, consecințele infracțiunii și cu necesitatea corectării depline a condamnatului. Totodată, la soluționarea cererii privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, instanța a luat în calcul inclusiv gradul prejudiciabil şi gravitatea infracțiunii

săvârșite, persoana condamnatului. Pedeapsa pe care o execută condamnatul urmează să conducă la realizarea scopului de restabilire a echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Prin urmare instanța de recurs conchide că condamnatul nu întrunește condițiile pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, or, astfel urmând a se ține cont și de termenul pedepsei închisorii executat, care este unul mult prea mic la etapa actuală, factor care denotă caracterul nejustificat al cererii.

Mai mult, instanța de recurs reține că, DRUŢA Ion *****a comis un concurs de infracțiuni cu intenție, care este clasificată ca fiind grave, cu un grad prejudiciabil sporit, pentru care instanța i-a aplicat o pedeapsă finală de 15 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Subsecvent, Colegiul Penal indică că norma vizată prevede posibilitatea aplicării acesteia și înlocuirea pedepsei închisorii cu o pedeapsă mai blândă, dar numai în cazul în care instanța va ajunge la concluzia că condamnatul s-a corijat și nu necesită executarea în continuare a acesteia.

9. Totodată, Colegiul reține, că înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă *este un drept și o rezervă în* atitudine a instanței și nu ca o obligație, or, înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se aplică doar cu condiția că instanța de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei, concluzii care urmează a fi trase în baza studierii depline și obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, inclusiv dacă s-a aflat și în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului și a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai și medico-sanitare de detenție, la relațiile cu alți condamnați, cu familia, la participarea la măsurile cultural - educative, la prezența sancțiunilor disciplinare valabile la momentul soluționării cererii/demersului.

Este imperios de a menționa faptul că, infracțiunea pentru care a fost condamnat și execută pedeapsa cu închisoare DRUŢA Ion *****, prin prisma art.16 alin.(4) CP, face parte din categoria infracțiunilor grave, la speță fiind prezentă agravanta ,, în grup", " cu aplicarea violenței" circumstanțe, care în prezența factorilor criminogeni, stabiliți, nu garantează un comportament pozitiv în societate al condamnatului.

De altfel, condamnatul la înaintarea cererii privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal nu a administrat probe în justificarea faptului că, corectarea condamnatului este posibilă fără executarea deplină a pedepsei stabilite prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din data de 25 iunie 2019.

Colegiul notează că înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă și jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă. În cazul lui DRUŢA Ion *****, acesta ispășește pedeapsa cu închisoare pentru comiterea unui concurs de infracțiuni grave și anume pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.179, 188, 186 Cod Penal.

Subsidiar, Colegiul notează caracterul nejustificat al aplicării cerințelor art. 92 Cod penal, reieșind din faptul că, condamnatul DRUŢA Ion *****ispășește pedeapsa pentru

comiterea unui concurs de infracțiuni grave iar reieșind din consecutivitatea infracțiunilor săvârșite, îşi dădea seama de numărul consecințelor rezultate, se dă dovadă că nu se încadrează sub prevederile acestei Legi şi acesta nu păşeşte pe calea corijării, pe parcursul ispășirii pedepsei nu a realizat activitățile planificate predomină factorii criminogeni, astfel Colegiul constată că pe parcursul ispășirii pedepsei condamnatul nu s-a corectat, or condamnatul DRUŢA Ion *****a comis infracțiunile susmenționate intenționate şi premeditate, cu un grad prejudiciabil sporit, dintre care toate cu aplicarea violenței.

Respectiv în situația dată instanța de recurs consideră că condamnatul DRUŢA Ion *****, pentru comiterea a 6 infracțiuni grave, cu aplicarea violenței, termenul deja executat efectiv 8 ani și 5 luni este insuficient pentru corectare și reeducare, în coraport cu infracțiunile comise. Circumstanțele în cauză denotă că, în cazul dat, înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă este prematură şi contrară scopului pedepsei penale, la moment nefiind posibilă reintegrarea condamnatului în societate, deoarece acest lucru nu va contribui la restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni. Colegiul penal, având în vedere cele menționate, consideră concluzia instanței întemeiată, astfel că, condamnatul DRUŢA Ion *****nu poate beneficia de aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal.

Reieșind din caracterul, natura și rezonanța faptei comise de condamnat, instanța a avut suficiente temeri a presupune că înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privința condamnatului, la această etapă de executare a pedepsei ar fi de natură să stârnească o reacție de dezaprobare generală puternică din partea societății civile, astfel încât într-o asemenea situație continuarea executării pedepsei închisoarea se justifică totalmente. Or, în speță reintegrarea condamnatului în societate nu este posibilă la moment, deoarece timpul real executat nu este proporțional în raport cu gravitatea faptei comise, iar înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă nu va fi o măsură echitabilă în raport cu fapta comisă, consecințele infracțiunii și cu necesitatea corectării depline a condamnatului, totodată cu gradul prejudiciabil care decurge din însăși natura valorilor sociale vătămate sau periclitate, afectează victima atât pe plan social cât și pe plan psihologic și este o consecință dură, pe care condamnatul trebuie să realizeze și să nu mai repete asemenea acțiuni.

În atare circumstanțe, instanța de fond corect a constatat că înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privința condamnatului este una prematură, sau termenul real al pedepsei executate de condamnat nu este unul suficient pentru a considera că acesta a pornit pe calea corijării și corectării. În cazul dat Colegiul Penal consideră că reintegrarea condamnatului în societate nu este posibilă la moment, deoarece termenul real executat nu este proporțional în raport cu gravitatea faptei comise, și nu va fi o măsură echitabilă în raport cu fapta comisă, consecințele infracțiunii şi cu necesitatea corectării depline a condamnatului.

10. Astfel, analizând încheierea instanței de fond în contextul obligației instanței judecătorești de a-și motiva soluția, inclusiv analiza argumentelor principale ale condamnatului DRUŢA Ion *****în cererea sa privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod

penal, Colegiul penal observă că instanța de fond a oferit o motivare amplă și temeinică a soluției pronunțate, astfel încât, s-a expus asupra tuturor argumentelor înaintate şi a stabilit toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a cauzei, precum și a aplicat corect normele de drept material și procedural, iar într-un final întemeiat a ajuns la concluzia respingerii cererii depusă de către condamnatul DRUŢA Ion *****, cu privire la aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal.

Aferent circumstanțelor constate supra, Colegiul consideră că prevederile art. 92 Cod Penal al Republicii Moldova, nu au un caracter imperativ, lăsând la discreția instanței aprecierea nivelului de corijare a condamnatului și gradul de corespunderea a lui cu cerințele impuse de lege, or înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă este un drept al instanței, dar nu o obligație, prin urmare înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se aplică doar cu condiția că instanța de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei, concluzii care urmează a fi trase în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului. În sensul dat, Colegiul penal nu a ajuns la convingerea că deținutul DRUŢA Ion *****a păşit pe calea corijării și că scopul pedepsei penale a fost realizat.

În conformitate cu prevederile pct. 2) al Hotărârii Plenului CSJ din 14.11.2008 „Cu privire la practica aplicării unor prevederi ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătorești cu caracter penal”, liberarea condiționată înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se aplică dacă condamnatul a executat efectiv partea prevăzută de lege din termenul de pedeapsă stabilit prin sentință. Sub noțiunea de executare efectivă se înțelege perioada de aflare în închisoare, inclusiv termenul de menținere în arest preventiv a condamnatului. În cazul în care, pe parcursul executării pedepsei, printr-un act de amnistie ori grațiere, condamnatului i s-a redus o parte din pedeapsă, termenul redus se consideră ca termen de pedeapsă executată efectiv şi se include în termenul care oferă dreptul la liberare condiționată înainte de termen.

Prin prisma prevederilor art.238 şi 265 Cod de executare, în termenul de pedeapsă a închisorii executată efectiv se include, după caz, şi termenul calculat în rezultatul compensării privilegiate a zilelor de muncă, calcul efectuat lunar şi aprobat prin ordin de șeful penitenciarului.

Potrivit pct. 6) al Hotărârii Plenului CSJ din 14.11.2008, înlocuirea pedepsei închisorii cu o pedeapsă mai blândă poate avea loc indiferent dacă este sau nu reparată dauna cauzată prin infracțiune. Concomitent în conformitate cu pct. 7) al Hotărârii Plenului CSJ din 14.11.2008, în cazul înlocuirii pedepsei închisorii (exclusiv numai a acestei pedepse) cu muncă neremunerată în folosul comunității ori cu amendă, instanța pune în discuție una din aceste pedepse mai blânde, având în vedere acordul condamnatului, opinie care are importantă la admiterea ori respingerea demersului respectiv, ținându-se seama de faptul că, condamnatul a demonstrat un comportament pozitiv pe parcursul executării efective a nu mai puțin de 1/2 din termen.

Potrivit art. 257 şi 285 Cod de executare, în termenul de pedeapsă a închisorii executată efectiv se include şi termenul calculat în rezultatul compensării privilegiate a

zilelor de muncă, calcul efectuat lunar şi aprobat prin ordin de șeful penitenciarului. Potrivit art. 171 al Codului de executare, (1) Principalele mijloace de corijare a condamnatului sînt: modul și condițiile de executare a pedepsei, munca social-utilă, munca educativă, instruirea profesională, învățământul general, influența exercitată de societate. (2) Mijloacele de corijare se aplică ținându-se cont de categoria infracțiunii, de personalitatea și comportamentul condamnatului, conform unui program individual și continuu.

Așa fiind, reieșind din prevederile sus-citate şi raportându-le la situația de fapt descrisă, în corelație cu Recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție, Colegiul penal consideră că înlocuirea părții neexecutare din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă este prematură precum şi corectarea condamnatului, fără a mai executa o parte din pedeapsă nu este posibilă şi, prin urmare, cererea condamnatului este înaintată pretimpuriu, or, în speța dată, Colegiul penal constată că, la momentul soluționării chestiunii date, condamnatul DRUŢA Ion *****nu a păşit pe calea corijării și reeducării sale, acesta urmând a executa integral termenul pedepsei închisorii stabilit prin actul de condamnare.

Prin urmare, în opinia Colegiului, față de condamnatul DRUŢA Ion *****nu poate fi aplicată înlocuirea părții neexecutare din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în condițiile art. 92 Cod penal, or corectarea şi reeducarea condamnatului este irealizabilă, urmând astfel ca condamnatul să execute definitiv pedeapsa stabilită prin hotărârea judecătorească definitivă. Astfel, ținând cont de infracțiunea comisă în baza căreia deținutul execută pedeapsa, de termenul real executat de către condamnat precum și de caracterizarea acestuia instanța just a ajuns la concluzia, că este prematură aplicarea art. 92 Cod penal în privința condamnatului, astfel că Colegiul penal consideră că, corectarea condamnatului DRUŢA Ion *****, și, ca efect, atingerea scopului pedepsei penale, prevăzut la art. 61 Cod penal, la moment, pot fi obținute numai în condițiile executării depline de către DRUŢA Ion *****a pedepsei închisorii, stabilite prin sentința de condamnare.

11. Pentru raționamentele expuse supra, instanța de recurs reține că, actualmente, condamnatul DRUŢA Ion *****, nu poate beneficia de aplicarea prevederilor art.92 Cod penal, or, termenul de pedeapsă rămas neexecutat, în coraport cu pedeapsa aplicată, este suficient de mare încât să nu justifice înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, astfel încât, la momentul actual nu a fost atins scopul pedepsei penale și anume restabilirea echității sociale, precum și corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni, fiind prematură înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.

Prin urmare, Colegiu Penal făcând o analiză a circumstanțelor cauzei și probatoriul anexat, ajunge la concluzia că instanța de fond a studiat minuțios toate circumstanțele cauzei, a supus unei verificări multiaspectuale a temeiurilor cererii înaintate de către condamnatul, or potrivit încheierii instanța ierarhic inferioară invocă faptul că la moment aplicarea prevederilor art. 92 Cod Penal în privința condamnatului nu este proporțională.

Subsidiar, analizând situația de fapt stabilită la soluționarea recursului declarat de avocata Daniela GHIDERMAN în interesele condamnatului DRUŢA Ion *****şi

raportând-o la temeiurile de drept aplicabile cazului examinat, totalitatea circumstanțelor şi condițiilor în favoarea şi în defavoarea admiterii acesteia, în cumul cu celelalte împrejurări ale cazului, Colegiul penal concluzionează asupra temeiniciei soluției instanței de judecată.

Cât privește argumentele apărării, precum că instanța de fond nu și-a motivat hotărârea și a ignorat argumentele sale, Colegiul penal menționează că, Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre motivată. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu îşi expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare.

Conform unei jurisprudenței constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum şi, argumentelor invocate de către părţi întru admiterea sau respingerea acestora (cauza *Garcia Ruiz vs. Spania*, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Astfel, Colegiul penal consideră întemeiată concluzia instanței de fond, or, corectarea condamnatului fără executarea în continuare a pedepsei nu este posibilă şi, prin urmare, cererea condamnatului cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă este înaintată prematur, de vreme ce circumstanțele cazului luate în cumul, indică că pentru moment, față de condamnat nu poate fi înlocuită partea neexecutată din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în condițiile art. 92 Cod penal.

Astfel, analizând încheierea instanței de fond în contextul obligației instanței judecătorești de a-și motiva soluția, inclusiv analiza argumentelor principale ale condamnatului DRUŢA Ion *****în cererea sa privind aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal, Colegiul penal observă că instanța de fond a oferit o motivare amplă și temeinică a soluției pronunțate, astfel încât, s-a expus asupra tuturor argumentelor înaintate şi a stabilit toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a cauzei, precum și a aplicat corect normele de drept material și procedural, iar într-un final just a ajuns la concluzia respingerii cererii depusă de către condamnatul DRUŢA Ion *****, cu privire la aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal, ca fiind neîntemeiată.

Tot aici, Colegiul ține să menționeze că, CtEDO în cauza *Van de Hurk vs. Ţările de Jos* din 19.04.1994, a statuat că motivarea hotărârii nu atestă obligația instanței de a da fiecărui argument un răspuns detaliat. Concomitent, în cadrul hotărârii *Balani vs. Spania* din 09 decembrie 1994 par.27, Curtea a subliniat întinderea acestei obligații derivând din natura hotărârii şi fiind determinată de circumstanțele cauzei, instanța urmând să analizeze toate argumentele importante ale cauzei, iar alte argumente pertinente şi importante pentru obiectul prezentei cauze, nu au fost invocate.

12. În asemenea împrejurări nu pot fi reținute criticele formulate de avocata Daniela GHIDERMAN în interesele condamnatului DRUŢA Ion *****împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-711/2024 din 07 august 2024 deoarece sunt nejustificate şi se combat prin constatările sus citate.

Prin urmare, analizând situația de fapt stabilită la soluționarea cererii condamnatului, Colegiul penal concluzionează asupra temeiniciei soluției instanței de judecată, or instanța just a statuat că corectarea condamnatului şi atingerea scopului pedepsei penale, prevăzută la art. 61 Cod penal, pot fi obținute numai în condițiile executării depline de către ultimul a pedepsei închisorii stabilite prin sentința condamnare.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs.

În final, Colegiul penal atestă că recursul declarat de avocata Daniela GHIDERMAN în interesele condamnatului DRUŢA Ion *****, nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art. 444 din Codul de procedură penală, pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat doar dezacordul cu hotărârea contestată, cerințele înaintate nefiind motivate prin careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a cererii de recurs ca fiind nefondată, cu menținerea încheierii în cauză.

Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art. 449 alin.(1), pct. 1), lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul Penal va respinge recursul declarat de avocata Daniela GHIDERMAN în interesele condamnatului DRUŢA Ion *****, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-711/2024 din 07 august 2024, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că, Încheierea instanței de fond este una legală și întemeiată, iar prin urmare careva temeiuri de casare a Încheierii nu au fost reținute.

13. Conducându-se de prevederile art.art.447, 448, art.449 alin.(1) pct.1) lit.a), art.469-471, Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat recursul declarat de avocata Daniela GHIDERMAN în interesele condamnatului DRUŢA Ion *****, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-711/2024 din 07 august 2024, şi se menține fără modificări Încheierea atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Oxana ROBU**

Judecătorii **Vitalie BUDECI**

Vladislav SCHIBIN